

Asia: VN/9218/2024

Lausuntopyyntö; Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi pelastuslain, ajoneuvolain 30 §:n ja autoverolain 14 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Liikenne- ja viestintävirasto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi pelastuslain, ajoneuvolain 30 §:n ja autoverolain 14 §:n muuttamisesta.

Esityksessä ehdotetaan muun ohella ajoneuvolakia ja autoverolakia muutettavaksi siten, että pelastusautoiksi määriteltäisiin myös sopimuspalokuntien käytössä olevat nelivetoiset henkilö- ja pakettiautot, joissa on avoin tai katettu lava. Ajoneuvot olisivat muiden pelastusautojen tavoin vapaita auto- ja ajoneuvoverosta, mutta niihin ei sovellettaisi muille pelastusautoille säädettyä autoverotuen 48 kuukauden kuoleentumisaikaa.

Liikenne- ja viestintävirasto toteaa, että ajoneuvolain 30 §:ään ehdotettu muutos antaisi sopimuspalokunnille nykyistä paremmat mahdollisuudet hankkia ja käyttää tarvitsemaansa ajoneuvokalustoa.

Esityksen kohdassa 2.1.4 (Nykytilan kuvaus) kerrotaan, että "Ajoneuvolain (82/2021) 30 §:n mukaan pelastusauto on pelastustoimen käyttöön erityisesti valmistettu, kokonaismassaltaan yli 3,5 tonnia oleva M- tai N-luokan ajoneuvo (eli henkilö- tai pakettiauto)." Nykyinen säännös viittaa kokonaismassaltaan yli 3,5 tonnia oleviin autoihin, joten se ei pidä sisällään pakettiautoa, jonka suurin teknisesti sallittu kokonaismassa on 3,5 tonnia. Myös suurin osa henkilöautoista jää säännöksessä mainitun massarajan alapuolelle. Säännöksessä tarkoitetaan raskaimpia henkilöautoja sekä linja-autoja ja kuorma-autoja.

Autoverolakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että sopimuspalokuntien avolava-autoihin ei sovellettaisi 14 §:n pykälän 2 ja 3 momentin laskentasääntöjä veron kuoleentumisajasta, vaan 1

momentin pääsääntöä siitä, jonka mukaan ajoneuvo, jonka rakennetta käyttötarkoitusta tai omistusta muutetaan, tulee verottaa kuten vastaavaa käytettynä maahantuotua autoa. Liikenne- ja viestintävirasto toteaa, että kuoleentumisajasta poikkeaminen tarkoittaa poikkeusta nykyiseen pelastusautojen verosääntelyyn ja siten edellyttää muutoksia tietojärjestelmiin sekä nimenomaisesti sopimuspalokuntien pelastusautoiksi rekisteröityjen avolava-autojen seurantaan. Lisäksi muutokset edellyttävät muutoksia ajoneuvon rekisteröintiä koskeviin ohjeisiin.

Liikenne- ja viestintävirasto vastaa autoverolain 44 §:n 2 momentin mukaisesti autoverotuksen toimittamisesta ja veronkannosta ajoneuvon ensirekisteröinnin jälkeen muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta. Autoverotus perustuu liikenneasioiden rekisteriin merkittyihin tietoihin. Ensirekisteröinnin jälkeen autovero voidaan maksuunpanna omistuksen ja käyttötarkoituksen muuttuessa. Esityksestä tulisi ilmetä, että sopimuspalokunnan tai rahoitusyhtiön myydessä ajoneuvon, ajoneuvo tulee muutokatsastaa verolliseksi M- tai N-luokan henkilö- tai pakettiautoksi ennen myyntiä. Esityksessä tulisi lisäksi selkeästi ilmetä, kenelle autovero maksuunpannaan rakenteen, käyttötarkoituksen ja omistuksen muuttuessa.

Autoverolain 6 §:ssä säädetään verovelvollisuudesta ajoneuvon rakenteen, käyttötarkoituksen tai omistuksen muuttuessa. Pykälässä säädetään verovelvollisuudesta, kun ajoneuvon veroperusteisiin vaikuttavaa tekijää muutetaan. Muuttamisella tarkoitetaan tässä yhteydessä myös ajoneuvon luovuttamista muulle kuin 5 luvussa tarkoitettuun verovapaaseen tai alennetun veron käyttöön oikeutetulle. Tällöin verovelvollinen olisi ajoneuvon luovuttaja, joka omistusaikanaan tekee luovutuksen.

Esityksen mukaan veroedun saaminen edellyttäisi, että ajoneuvo olisi sopimuspalokunnan käytössä. Liikenne- ja viestintäviraston toteaa, että autoveron maksuunpano rakenteen, käyttötarkoituksen ja omistuksen muuttuessa perustuu rekisterimerkintöihin ja vero maksuunpannaan rekisteriin merkitylle omistajalle (ajoneuvon luovuttaja) autoverolain 6 §:n mukaisesti. Lakiesityksessä tulisi säätää siitä, että sopimuspalokunnan tulee olla rekisteriin merkitty omistaja tai haltija. Muussa tapauksessa veroetua ei voida valvoa eikä käyttötarkoituksen ja omistuksen jälkeistä autoveroa maksuunpanna.

Silloin, kun sopimuspalokunta olisi merkitty haltijaksi ja rahoitusyhtiö omistajaksi, autovero omistuksen ja käyttötarkoituksen muuttuessa maksuunpantaisiin rahoitusyhtiölle. Liikenne- ja viestintävirasto toteaa lisäksi, että koska sopimuspalokuntien käytössä oleviin ajoneuvoihin ei sovellettaisi kuoleentumisaikaa, autovero maksuunpannaan laskennallisen vähittäismyyntiarvon perusteella aina kun käyttötarkoitus muuttuu tai veroperusteeseen vaikuttava seikka muuttuu riippumatta siitä, kuinka kauan ajoneuvon ensirekisteröinnistä on kulunut aikaa.

Liikenne- ja viestintävirasto toteaa, että on tarkoituksenmukaista, että verovapaus koskee lain voimaan tulon jälkeen ensirekisteröitäviä ajoneuvoja.

Keskihannu Irene
Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom)